

KRÉMER ANDRÁS

A TDDSZ megalakulása, mint az 1989. évi átalakulás egy eleme

1988 május 14-én a Metro klubban 1028 alapító taggal megalakult a Tudományos Dolgozók Demokratikus Szakszervezete. Merőben új kezdeményezés volt ez, amely független szervezeten jött létre az államtól és az államhoz sok szálon kötődő hivatalos szakszervezetektől. Hogyan értékelhetjük ezt a kezdeményezést? Milyen hatása volt a rá következő években? Mennyiben alakította a későbbi társadalmi párbeszéd intézményeit és gyakorlatát? Számos kérdés, melyekre az előadás értelemszerűen nem adhat tudományosan kiértelt válaszokat, de megkísérli a kérdések olyan felvetését, amelyek segíthetnek a további gondolkodás megindításához, a válaszok kereséséhez. Hogyan tekinthetünk a TDDSZ-re, alulról jövő kezdeményezésként, vagy egy magas státuszú „társadalmi elit” változásokat elindító kezdeményezésként? Mint a klasszikus szakszervezeti tradíciók szerint alakított szervezet, alapvetően érdekvédelmi funkciókat töltött be (kívánt betölteni), vagy politikai demonstratív hatása célzott volt, esetleg nem szándékolt járulékos következmény? Az előadás ezeket a kérdéseket kívánja röviden felvázolni abban a kontextusban, ahogy 30 év után visszatekintve ezek felvetődhetnek, kicsit személyes visszaemlékezésekkel is színezve.